



Scientific journal  
«ECONOMICS AND FINANCE»

# SCIENCE AND SOCIETY

Collection of scientific articles

Submitted for review in



Conference Proceedings Citation Index -  
Social Sciences & Humanities (CPCI-SSH)



Roma  
Italy  
2017

Science and society: Collection of scientific articles. – Edizioni Magi, Roma, Italia, 2017

**Edizioni Magi, Roma, Italy**

**SCIENCE AND SOCIETY**

**Science editor:**

***Drobyazko S.I.***

*Ph.D. in Economics, Associate Professor, Doctor of science, Honoris causa,  
Professor of RANH*

**Reviewers:**

***Carmine Bianchi,***

*Full Professor of Business and Public Management at the Faculty of Political  
Sciences, University of Palermo (Italy)*

***Cagri Bulut,***

*Assoc.Prof., Dr. of Management, Director, Graduate School of Social Sciences  
Yasar University, (Izmir, Turkey)*

**Science and society: Collection of scientific articles. - Edizioni Magi, Roma, Italy, 2017. - 468 p.**

**ISBN 978-0-9942661-7-0**

Collection of scientific articles published the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Russia, Ukraine and from others countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern economy and state structure. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern economic science development.

**ISBN 978-0-9942661-7-0**

© 2017 Copyright by Edizioni Magi

© 2017 Authors of the articles

© 2017 Drobyazko S.I.

Предлагается создание реестра инновационной продукции в этой области, учитывая то, что система квалификации стройматериалов как инновационных и система оценки их жизненного цикла, которые непосредственно связаны с системой ценообразования, на сегодня отсутствуют. Для дальнейшего совершенствования технического регулирования необходимо рассмотреть целесообразность выделения и последующей классификации обобщающих критериев инновационности стройматериалов. Их применение при ценообразовании, при выборе материалов и изделий на стадии проектирования и с учетом последующих этапов жизненного цикла позволит связать в единую системную матрицу все элементы нормирования и технического регулирования. Так как уже разрабатывается программа действий по созданию системы нотифицированных органов в строительном комплексе, обеспечивающих доверие к органам по сертификации и выполняющих задачи оценки соответствия прогрессивных технических новшеств, что несомненно будет иметь положительный эффект.

Проведение политики импортозамещения на рынке строительной продукции имеет позитивные сдвиги, но, стоит учитывать, что если импортозамещение происходит только ради импортозамещения, когда не учитывается качество применяемых товаров, а в приоритете стоит страна происхождения, то может возникнуть ситуация, когда строители используют менее качественные материалы. В этом случае может снизиться стоимость самого строительства, но дальнейшая эксплуатация сооружения становится гораздо дороже в связи с частой необходимостью в проведении ремонта.

#### Литература:

1. <http://www.gks.ru/>
2. <http://government.ru/>
3. <http://www.minstroyrf.ru/>

**Riazanova N.A.**

Candidate of Economic Sciences, Associated Professor  
*State Establishment «Luhansk Taras Shevchenko National University» (Ukraine)*

### **POLITICAL MECHANISMS OF SUPPORT ALTERNATIVE SOURCES OF ENERGY**

**Рязанова Н.О.**

к.е.н., доцент

*Державний Заклад «Луганський національний університет ім. Т.Шевченка» (Україна)*

### **ПОЛІТИЧНІ МЕХАНІЗМИ ПІДТРИМКИ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ**

*The article substantiates some aspects of the current state of the alternative energy industry, considers the political tools of supporting renewable energy sources, analyzes the schemes of*

*support for the use of renewable energy sources, considers the application of mechanisms of support for renewable energy sources by species.*

**Keywords:** *renewable energy sources, alternative energy, political support instruments*

*В статті обґрунтовано деякі аспекти сучасного стану галузі альтернативної енергетики, розглянуто політичні інструменти підтримки відновлюваних джерел енергії, проаналізовано схеми підтримки використання відновлюваних джерел енергії, розглянуто застосування механізмів підтримки відновлюваних джерел енергії по видах.*

**Ключові слова:** *відновлювані джерела енергії, альтернативна енергетика, політичні інструменти підтримки*

**Вступ.** Використання потенціалу альтернативної енергетики на сучасному етапі можна розглядати як змістовне підґрунтя зниження енергетичних витрат, стимулювання економічного зростання, сприяння інноваційному розвитку, розвитку ринку праці та підвищенню рівня добробуту населення. Також, завдяки альтернативним джерелам енергії з'являється можливість успішної протидії основним викликам сучасності в енергетичній сфері, зокрема стосовно мінімізації ризиків, пов'язаних з надійністю постачання та постійним зростанням цін на енергоносії та вирішення проблем надмірної енергозалежності, і як наслідок, формування засад для підвищення конкурентоспроможності та отримання синергійного ефекту, як в межах окремої країни, так і в системі світового господарства.

**Аналіз останніх досліджень.** Питанням розвитку сфери нетрадиційної енергетики в Україні та світі присвячені роботи таких вчених, як: В.О.Бараннік, В.В.Вербинський, А.А.Долінський, С.Ф.Єрмілов, С.О.Кудря, В.І.Кукушкін, А.Р.Щокін, Р.Юнг та ін. В дослідження проблематики міжнародного співробітництва зробили внесок вітчизняні та зарубіжні вчені, серед яких: О.Г.Білорус, І.В.Бураковський, В.Леонт'єв, Б.Олін, Д.Рікардо, Є.В.Савельєв, А.Сміт, С.І.Соколенко, Е.Хекшер та ряд інших. У вітчизняній науці малодослідженими залишаються як теоретичні, так і практичні аспекти реалізації основних напрямів міжнародного співробітництва у сфері нетрадиційної енергетики, відсутні обґрунтування необхідності ефективності та зміцнення енергетичної безпеки держави.

**Формулювання мети статті.** Основною метою статті є обґрунтування деяких аспектів сучасного стану галузі альтернативної енергетики, аналіз політичних механізмів підтримки використання відновлюваних джерел енергії (ВДЕ), а також визначення можливих перспектив їх розвитку.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** У останнє десятиліття розвиток ВДЕ у світі йшов швидкими темпами. Великий успіх був досягнутий не лише відносно технічного і технологічного прогресу, але також і в плані зниження вартості устаткування. Деякі технології ВДЕ в окремих сприятливих регіонах стали порівнянні за витратами з традиційною електрогенерацією і склали їй гідну конкуренцію [1]. Проте, незважаючи на це, у більшості своїй технології ВДЕ залишаються неконкурентоздатними, з причини чого їх розвиток і поширення неможливий без державної підтримки [2]. Зазвичай

програми політичної підтримки ВДЕ спрямовані на досягнення відразу декількох цілей: це може бути і поліпшення технологічної конкурентоспроможності ВДЕ через зниження витрат виробництва, і створення робочих місць, і збільшення внутрішнього виробництва електроенергії, і декарбонізація енергосистеми.

Таблиця 1

**Політичні інструменти підтримки ВДЕ**

Політичний інструмент	Визначення
<i>Фіскальні інструменти</i>	
Грант	Монетарна (грошова) безвідплатна підтримка, що надається урядом грантоотримувачу на певну мету. Гранти допомагають скоротити системні капітальні витрати, що виникають на стадії підготовки, придбання технології або спорудження об'єктів ВДЕ (пов'язаної з цим інфраструктури). Іноді гранти використовуються, щоб створити інструменти пільгового фінансування (наприклад, дозволяючи банкам пропонувати низькі процентні ставки за кредитами на системи ВДЕ).
Податкові кредити, податкові пільги	Податкові знижки представляються на інвестиції у виробництво електроенергії ВДЕ, або вартість зробленої електроенергії. Ці механізми включають податкові кредити, звільнення від акцизу або податку на нерухомість або фонди, знижки і зниження оподаткованої бази виробників ВДЕ, річні пільги по прибутковому податку, зменшення податкової ставки ПДВ, податку з продажів та інших зобов'язань.
Податки на вичерпне паливо	Використання вичерпних палив обкладається податками на викиди CO <sub>2</sub> , SO <sub>x</sub> , NO <sub>x</sub> . Це може побічно сприяти виробництву ВДЕ, зменшуючи її вартість відносно електроенергії, зробленої на традиційній сировині.
Платіж за вироблену енергію	Прямий платіж від держави за одиницю виробленої на основі ВДЕ енергії
<i>Інструменти державного фінансування</i>	
Інвестиції	Фінансування надається в обмін на пайову власність в компанії ВДЕ або в проекті. Зазвичай виділяється як державний фонд, який безпосередньо вкладає капітал в проекти або компанії або в якості спонсора приватних фондів.
Субсидування вартості позикового капіталу	Надається девелоперам проектів ВДЕ за допомогою прямого повернення частини витрат на оплату відсотків позичальником. Багато країн створюють спеціальні фонди ВДЕ для прямих інвестицій: фінансування, надання кредитів під низькі процентні ставки або іншого стимулювання ринків, наприклад, за допомогою оплати досліджень, навчання фахівців і розробки відповідних стандартів
Гарантії	Механізм прийняття частини ризику, спрямований на мобілізацію кредитування внутрішніми комерційними банками проектів ВДЕ, що мають високий кредитний ризик (наприклад, повернення кредиту). Цей захід знижує ризики заїмодавців і призводить до зниження ставки за користування кредитом.
Позика	Фінансування, що надається компанії або проекту ВДЕ в обмін на боргове зобов'язання. Надається урядом, банком розвитку або інвестиційним інститутом зазвичай на пільгових умовах (наприклад, низька процентна ставка або нижчі вимоги по гарантіях).
Державне замовлення	Держустанови переважно закуповують послуги (наприклад, електроенергію) і/або устаткування ВДЕ

<i>Регулятивні інструменти</i>	
1) що регулюють об'єм	
Стандартний портфель ВДЕ/ обов'язкова квота або мандат/ «зелені» сертифікати	«Зелені» сертифікати видаються генераторам на обсяг виробництва електроенергії на основі ВДЕ. Вони представляють «поновлювану» цінність цієї енергії. На виробників і/або споживачів накладається зобов'язання робити або купувати встановлений мінімум електроенергії ВДЕ у вигляді обов'язкових квот. Це зобов'язання може виконуватися безпосередньо за рахунок розвитку власної генерації через купівлю і погашення «зелених» сертифікатів. Невиконання квот спричиняє за собою штрафи. Як правило, зелені сертифікати видаються новим генераторам ВДЕ на 10 років.
Тендерні процедури	Органи влади організують конкурсні торги на постачання електроенергії ВДЕ для певного числа учасників галузі ВДЕ. Переможці торгів отримують право на укладення довгострокового договору на купівлю у них електроенергії за фіксованим тарифом, встановленим на рівні тієї самої ціни, запропонованої учасником торгів, яка, в підсумку, і забезпечила йому перемогу в конкурсі.
2) що регулюють (ціну)	
Фіксовані тарифи	Електроенергія на основі ВДЕ подається операторові в мережу за ціною, встановленою державою (як правило, вище за середню або оптову ринкову ціну).
Цінова надбавка	Генератор ВДЕ продає свою електроенергію на ринку або за прямим договором за ринковою ціною і на додаток до ринкової ціни за свою електроенергію отримує надбавку, розмір якої встановлюється державою.
Плата за потужність	Цей механізм встановлює гарантовану плату за потужність аналогічно тому, як це робиться в традиційній електроенергетиці. Для залучення інвесторів плата має бути вища і враховувати особливості кожної технології ВДЕ.
3) що регулюють якість	
Закупівлі у «зеленого» сектора економіки	Регулює пропозицію добровільних закупівель ВДЕ-продуктів споживачами, понад існуючі зобов'язання по ВДЕ
Зелена маркіровка	Маркіровка, що спонсорується державою (також існує декілька лейблов приватного сектора), яка гарантує, що продукти енергетики виконують певні критерії стійкого розвитку. Інструмент покликаний сприяти добровільній закупівлі продуктів «зеленої» енергетики.
<i>Інструменти привілейованого доступу</i>	
Система чистого виміру (сальдований облік електроенергії)	Дозволяє двосторонній (реверсивний) потік електроенергії між розподільною мережею і споживачами, у яких є власні генератори. Сальдований облік по електроенергії застосовується для підтримки генерації ВДЕ малого класу і об'єму: сонячних фотоелектричних батарей на дахах, малих вітряків, біогенераторів для переробки відходів сільськогосподарського виробництва та ін. Такий облік дозволяє малим генераторам, що виробляють електроенергію, головним чином, для власних потреб, враховувати її власний об'єм, який виявився зайвим і був відвантажений в мережу. В даному випадку лічильник обертається у зворотному напрямі.
Пріоритетний або гарантований доступ до мереж	Надає генераторам ВДЕ безперешкодний доступ до мереж.
Пріоритетний збут	Мандат (зобов'язання), що збут електроенергії на основі ВДЕ здійснюється в першу чергу.

У деяких країнах державна політика підтримки ВДЕ існує більше 15 років, тому до теперішнього часу є досить багатий регулятивний інструментарій і досвід кращих практик реалізації таких політик [3]. Можна виділити чотири категорії інструментів політики підтримки ВДЕ:

- фінансові стимули;
- громадське (державне) фінансування;
- регулятивні інструменти;
- політика привілейованого доступу [4].

Дуже цікаво зробити огляд цих інструментів (табл. 1).

Усе різноманіття політичних схем підтримки ВДЕ для наочності можна представити у вигляді матриці (Табл. 2) залежно від відношення того або іншого інструменту до одного з двох параметрів :

1. регулює політичний інструмент ціну на зелену електрику або об'єм генерації.

2. підтримує політика інвестицій в потужності ВДЕ, або безпосередньо її субсидує [5].

Таблиця 2

### Схеми підтримки ВДЕ

	Ціна	Обсяг
Інвестиції	Інвестиційні дотації Податкові кредити Низькі ставки відсотка/пільгові кредити	Тендерні системи для інвестиційних грантів
Генерація	Фіксовані тарифи Цінові надбавки	Квоти, портфельний стандарт ВДЕ Тендерні системи для довгострокових контрактів

Співтовариство з питань політики в області поновлюваної енергетики 21 століття (The Renewable Energy Policy Network of the 21st Century (REN21)) щороку готує огляд світової політики відносно ВДЕ. На підставі цього огляду можна судити про існування декількох цікавих тенденцій. По-перше, останнім часом у світі спостерігається швидкий ріст розгортання державних програм з розвитку ВДЕ: якщо в 2005 р. політику по підтримці ВДЕ реалізовували у себе 48 країн, то на початок 2015 р. число цих країн зросло до 164, причому більше половини з них – країни, що розвиваються, або країни з перехідною економікою [6].

Більшість країн застосовують відразу декілька інструментів підтримки, причому простежується кореляція між доходом країни і кількістю використовуваних інструментів: країни з високим доходом застосовують в середньому 4,8 різних механізмів, тоді як країни з низьким доходом - тільки 2,2 [7]. Проведемо огляд застосування різних механізмів підтримки у світі (табл. 3). Практично всюди для підтримки ВДЕ використовуються податкові стимули

(пільги, кредити). Інвестиційні субсидії і гранти мають місце в основному в країнах з високим доходом.

Таблиця 3

### Застосування механізмів підтримки ВДЕ по видах

Політичні інструменти	2004	2013	2015
Країни із затвердженими політичними цілями по ВДЕ	48	144	164
Країни/провінції/суб'єкти, що використовують фіксований тариф	34	106	108
Країни/провінції/суб'єкти, що використовують квоти/сертифікати	11	99	99

Фіксований (зелений) тариф був домінуючим механізмом політики підтримки ВДЕ, як в розвинених країнах, так і таких, що розвиваються. На початок 2015 р. 108 країн (66%) використали саме цей інструмент [6]. Тому, має сенс розібрати цей механізм детальніше.

Суть цього механізму полягає в забезпеченні гарантованого доходу (фіксованого тарифу) виробникам зеленої електроенергії, який повинен покрити усі витрати їх генерації. Величина цього тарифу значною мірою залежить від технології, року введення в експлуатацію, виду і розміру установки. Тариф гарантується виробникові ВДЕ на тривалий термін, як правило, на 15 – 20 років [8]. Встановлення фіксованих тарифів на електроенергію ВДЕ є не новим механізмом підтримки. Уперше ця схема була застосована в 1978 р. в США на рівні штатів [9]. Одним з щонайпотужніших чинників розвитку системи підтримки ВДЕ на основі фіксованого тарифу стало прийняття Німеччиною в 1994 р. свого закону про ВДЕ, що включає механізм фіксованого тарифу, визначеного для кожної технології генерації. Закон виявився надзвичайно вдалим і став зразком для законодавчого регулювання підтримки ВДЕ у багатьох країнах. Тому, фіксований тариф - найбільш поширений механізм підтримки розвитку ВДЕ у світі, який доведено ефективніший, ніж податкові пільги, квоти або портфельні стандарти [10]. У ЄС застосування фіксованого тарифу зумовило розгортання 75% сонячних електростанцій (СЕС) і 45% вітряних електростанцій (ВЕС) по всьому світу [11]. У листопаді 2010 р. на міжнародному семінарі з використання фіксованого тарифу констатувалося, що в 20 з 28 країн-членів ЄС використовується фіксований тариф в якості основного інструменту підтримки ВДЕ. Ще 3 країни використовують цю схему для розвитку певних технологій. 85% усіх ВЕС і майже 100% СЕС в Європі були побудовані у рамках цієї системи підтримки [9]. Суть схеми фіксованого тарифу полягає в тому, що девелоперам надаються довгострокові контрактні умови на купівлю електроенергії, зробленої на основі ВДЕ, на тривалий термін. Ці договори зазвичай пропонують певну ціну за кожен кВтг зробленої електроенергії. Рівень оплати варіюється залежно від типу вживаної технології, розмірів проекту, наявності ресурсів, а також залежно від політичної волі уряду досягти певної мети по ВДЕ. Таким чином,



одним з основних чинників ефективності схеми фіксованого тарифу є те, що він забезпечує інвесторам відносну упевненість в отриманні гарантованих потоків виручки, достатніх, щоб покрити витрати і забезпечити очікувану доходність [12]. У таких країнах як Німеччина існують добре налагоджені адміністративні процедури, що дозволяють скоротити терміни, понизити бюрократичні витрати, мінімізувати витрати на здійснення проекту і прискорити темп поширення ВДЕ [13]. Окрім цього, право використання схеми фіксованого тарифу поширюється на усіх, хто здатний інвестувати, включаючи домовласників, підприємців, регіональні і місцеві органи влади, приватних інвесторів, енергокомпанії.

Політика фіксованого тарифу існує в двох варіаціях: схема фіксованої ціни і схема фіксованої надбавки. При першому підході загальна плата за квтг не залежить від ринкової ціни і незмінна упродовж певного встановленого періоду (15-20 років). Такий підхід формує стабільні умови інвестування, забезпечуючи інвесторові гарантовані грошові потоки впродовж довгострокового періоду. У моделі фіксованої надбавки загальний об'єм виплат визначається шляхом складання фіксованої надбавки і ринкової вартості електроенергії. Загалом, модель фіксованої надбавки можна охарактеризувати як найбільш ринково орієнтовану з усіх систем на основі фіксованих виплат, оскільки загальна величина виплат коливається разом з ринковою ціною, а гарантій генераторам на купівлю їх енергії не надається. Генератори вимушені «втягуватися» на ринок електроенергетики із застосуванням до них тих же правил ринку і участі в нім. У більшості країн застосовується підхід фіксованої ціни, проте багато країн починають паралельно вводити механізм фіксованої надбавки і пропонувати вибір з двох варіантів.

**Висновки.** Встановлений належним чином, фіксований тариф ефективний в досягненні цільових показників. Проте з причини певних чинників, як, наприклад, асиметричність інформації, лобіювання в галузі, технологічний прогрес, рівень тарифу може виявитися неоптимальним. Недавнім прикладом такого неефективного рівня тарифу стала політика відносно фотоелектричних систем в ЄС. Як вже відзначалося, внаслідок технологічного прогресу і збільшення масштабів виробництва і поширення сонячної енергетики (фотовольтаїка), за останні сім років питомі інвестиційні витрати на будівництво сонячних станцій скоротилися на 80%. Таким чином, в деяких країнах (Іспанії, Чехії, Німеччині), де фіксований тариф не був пропорційне понижений, інвесторам виявилось надзвичайно вигідно вкладати гроші в проекти сонячної генерації (наприклад, в Чехії інвестори реалізовували ставку доходу на акціонерний капітал 25% і більше). Завищені тарифи у поєднанні з неефективним наглядом привели до надмірного стрибка об'ємів в розвитку цієї генерації, який перевантажив ринок електроенергії і економіку країн і став причиною подальших змін в програмах фіксованого тарифу. Постійним джерелом критики реалізації політики фіксованого тарифу є той факт, що він приводить до підвищення цін на електроенергію для кінцевого

споживача. А вже спочатку очікувалося, що розвиток ВДЕ-генерації приведе до мінімізації додаткових витрат, що виразиться в падінні цін на квтг. Це очікування має як теоретичне, так і практичне обґрунтування, проте в реальності ми дійсно спостерігаємо зростання цін на електроенергію. Для розуміння проблеми необхідно детальніше розібрати правила функціонування ринку електроенергетики, процес ціноутворення і місце фіксованого тарифу в ньому.

#### Література:

1. REN21, Renewables. Global status report. 2010 update, Technical report, Renewable Energy Policy Network for the 21st Century, Renewable Energy Policy. 2010, pp.4 [Електронний ресурс] – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: [http://www.ren21.net/Portals/0/documents/activities/gsr/REN21\\_GSR\\_2010\\_full\\_revised%20Sept2010.pdf](http://www.ren21.net/Portals/0/documents/activities/gsr/REN21_GSR_2010_full_revised%20Sept2010.pdf) - Дата останнього доступу: 12.11.17. – Назва з екрану
2. Held A., Ragwitz, M., Haas R. On the success of policy strategies for the promotion of electricity from renewable energy sources in the EU [Електронний ресурс] – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: [http://www.eeg.tuwien.ac.at/eeg.tuwien.ac.at\\_pages/publications/pdf/HAA\\_PAP\\_2006\\_1.pdf](http://www.eeg.tuwien.ac.at/eeg.tuwien.ac.at_pages/publications/pdf/HAA_PAP_2006_1.pdf) - Дата останнього доступу: 20.11.17. – Назва з екрану
3. Evaluating Policies in Support of the Deployment of Renewable Power. IRENA [Електронний ресурс] – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: [http://www.irena.org/DocumentDownloads/Publications/Evaluating\\_policies\\_in\\_support\\_of\\_the\\_deployment\\_of\\_renewable\\_power.pdf](http://www.irena.org/DocumentDownloads/Publications/Evaluating_policies_in_support_of_the_deployment_of_renewable_power.pdf) - Дата останнього доступу: 19.11.17. – Назва з екрану
4. Mitchell, C. Chapter 11: Policy, Financing and Implementation”, IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) Special Report on Renewable Energy Sources and Climate Change Mitigation, Cambridge University Press, Cambridge and New York, 2011, pp. 865-950.
5. Haas R., Meyer N. I., Held A. Promoting Electricity from Renewable Energy Sources - Lessons Learned from the EU [Електронний ресурс] – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://escholarship.org/uc/item/17k9d82p#page-3> - Дата останнього доступу: 15.11.17. – Назва з екрану
6. Renewables 2015 Global Status Report, REN21 2015 [Електронний ресурс] – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://www.ren21.net/status-of-renewables/global-status-report/> - Дата останнього доступу: 16.11.17. – Назва з екрану
7. Evaluating Renewable Energy Policy: A Review of Criteria and Indicators for Assessment, IRENA, 2014 [Електронний ресурс] – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: [http://www.irena.org/DocumentDownloads/Publications/Evaluating\\_RE\\_Policy.pdf](http://www.irena.org/DocumentDownloads/Publications/Evaluating_RE_Policy.pdf) - Дата останнього доступу: 15.11.17. – Назва з екрану
8. Haller M. EEG-Umlage und die Kosten der Stromversorgung für 2014 Eine Analyse von Trends, Ursachen und Wechselwirkungen. Öko-Institut e.V. Berlin 2013 [Електронний ресурс] – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://www.oeko.de/oekodoc/1793/2013475-de.pdf> - Дата останнього доступу: 18.11.17. – Назва з екрану
9. Копылов А.Е. Экономика возобновляемых источников энергии. М.: Грифон, 2015. - 458 с.
10. Renewables 2009 Global Status Report, REN21 2009. [Електронний ресурс] – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://www.ren21.net/status-of-renewables/global-status-report/> - Дата останнього доступу: 21.11.17. – Назва з екрану

11. Global Energy Transfer Feed-In Tariffs For Developing Countries, Deutscher Bank Climate Change Advisers (DBCCA), Frankfurt, Germany 2010.
12. Dinica V. Support Systems for the Diffusion of Renewable Energy Technologies – An Investor Perspective. Energy Policy 2006. PP. 461-480.
13. Hans-Josef Fell Feed-in Tariff for Renewable Energies: An Effective Stimulus Package without New Public Borrowing. German Bundestag, Energy and Technology Policy ALLIANCE 90/THE GREENS working paper. Berlin 2009.

**Shchurovska A.Yu.,**

PhD (Economics), Associate Professor,

**Ivantsova O.I.**

master's student

*Odesa National Academy of telecommunications O.S. Popov, Ukraine*

## **METHODICAL APPROACH TO THE INTEGRATED ASSESSMENT OF THE LEVEL OF DEVELOPMENT OF THE INNOVATION ENVIRONMENT IN A STRATEGICALLY ORIENTED ECONOMY**

**Щуровська А.Ю.,**

к.е.н., доцент,

**Іванцова О. І.**

магістрант

*Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова, Україна*

### **МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ РІВНЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА В СТРАТЕГІЧНО ОРІЄНТОВАНІЙ ЕКОНОМІЦІ**

*The article proposes a methodical approach to the complex assessment of the level of development of an innovative environment focused on the achievement of the goals of balanced strategic development, allows to take into account the integrated processes occurring in the external and internal innovation environment.*

**Keywords:** *innovation environment, innovative development*

*У статті запропоновано методичний підхід щодо комплексної оцінки рівня розвитку інноваційного середовища, орієнтованої на досягнення цілей збалансованого стратегічного розвитку, дозволяє враховувати інтегровані процеси, що відбуваються у зовнішньому і внутрішньому інноваційному середовищі.*

**Ключові слова:** *інноваційне середовище, інноваційний розвиток*

У сформованих сучасних умовах розвитку української економіки, все більш актуальними стають проблеми, пов'язані з розробкою нових підходів, принципів формування і комплексної оцінки інноваційного середовища, що дозволяє забезпечити сприятливі умови для досягнення цілей інноваційного розвитку в стратегічно орієнтованих економічних системах різного рівня управління.

Питанням, пов'язаним з інноваційним розвитком економіки, присвячені праці вітчизняних і зарубіжних вчених, серед яких слід виокремити праці Гейця В.М., Амоши О.І., Ляшенка В.І., Вишневського В.П., Булеєва І.П., Татаркіна



# SCIENCE AND SOCIETY

## Collection of scientific articles

Copyright © 2017 by the authors  
All rights reserved.

### WARNING

Without limitation, no part of this publication may be reproduced, stored, or introduced in any manner into any system either by mechanical, electronic, handwritten, or other means, without the prior permission of the authors  
Edited by the authors.

Edizioni Magi  
Via Giuseppe Marchi, 4, 00161 Roma, Italy

ISBN 978-0-9955865-3-6